

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГЫН
ЗАХИРАМЖ

2023 оны 01 сарын 18 өдөр

Дугаар 15

Улаанбаатар хот

**Хуулийн төсөл нэн яаралтай
хэлэлцүүлэх тухай**

Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.2 дахь хэсэг, Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийг үндэслэн ЗАХИРАМЖЛАХ нь:

1. Монгол Улсын Засгийн газраас 2023 оны 01 дүгээр сарын 18-ны өдөр Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн Монгол Улс, Дэлхийн банкны Олон улсын хөгжлийн ассоциаци хооронд байгуулсан "Ухаалаг засаг II төсөл"-ийн Зээлийн хэлэлцээрийг соёрхон батлах тухай хуулийн төслийг хэлэлцэх асуудлын тов, дарааллыг харгалзахгүйгээр Улсын Их Хурлын чуулганаар нэн яаралтай хэлэлцүүлсүгэй.

2. Энэ захирамжийн 1-д заасан хуулийн төслийг Байнгын хорооны болон нэгдсэн хуралдаанаар хэлэлцүүлэх бэлтгэл хангахыг Монгол Улсын Их Хурлын Аюулгүй байдал, гадаад бодлогын байнгын хороо (Б.Энх-Амгалан)-нд даалгасугай.

ДАРГА

Г.ЗАНДАНШАТАР

2023000047

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

Төрийн ордон, Жанжин Д.Сүхбаатарын талбай,
6 дугаар хороо, Сүхбаатар дүүрэг, Улаанбаатар хот, 14201
Утас: (976-51) 26 08 17, Факс: (976-51) 26 24 08,
Цахим шуудан: info@cabinet.gov.mn,
Цахим хуудас: www.mongolia.gov.mn

2023.01.18 № Зр-1/28

танай _____-ны № _____-т

**Хуулийн төсөл өргөн
мэдүүлэх тухай**

Монгол Улс, Дэлхийн банкны Олон улсын хөгжлийн ассоциаци хооронд байгуулсан "Ухаалаг засаг II төсөл"-ийн Зээлийн хэлэлцээрийг соёрхон батлах тухай хуулийн төслийг Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцэн шийдвэрлэсний дагуу Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлж байна.

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 21.1-д заасны дагуу Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдаанаар нэн яаралтай хэлэлцүүлж өгөхийг хүсье.

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ САЙД

Л.ОЮУН-ЭРДЭНЭ

000224000266

**МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ХЭРЭГ ЭРХЛЭХ ГАЗАР**

Төрийн ордон, Жанжин Д.Сүхбаатарын талбай,
6 дугаар хороо, Сүхбаатар дүүрэг, Улаанбаатар хот, 14201
Утас: (976-51) 28 08 17, Факс: (976-51) 28 24 08,
Цахим шуудан: info@cabinet.gov.mn,
Цахим хуудас: www.cabinet.gov.mn

2023.01.18 № ХЭТ/200
танай _____-ны № _____-т

**УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ЕРӨНХИЙ
НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА
Л.ӨЛЗИЙСАЙХАН ТАНАА**

**Хуулийн төсөл өргөн мэдүүлэх
хугацааг товлох тухай**

Монгол Улс, Дэлхийн банкны Олон улсын хөгжлийн ассоциаци хооронд байгуулсан "Ухаалаг засаг II төсөл"-ийн Зээлийн хэлэлцээрийг соёрхон батлах тухай хуулийн төслийг Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцэн шийдвэрлэсний дагуу Улсын Их Хурлаар нэн яаралтай хэлэлцүүлэхээр хүргүүлж байна.

Хянан үзэж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх хугацааг товлож өгөхийг хүсье.

Хавсралт ³⁰... хуудастай.

МОНГОЛ УЛСЫН САЙД,
ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГ
ЭРХЛЭХ ГАЗРЫН ДАРГА

Д.АМАРБАЯСГАЛАН

000225000885

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХУРАЛДААНЫ ТЭМДЭГЛЭЛЭЭС

Монгол Улсын Засгийн газрын 2023 оны 01 дүгээр сарын 18-ны өдрийн хуралдааны 04 дүгээр тэмдэглэлд:

"VI.ХЭЛЭЛЦСЭН нь: Монгол Улс, Дэлхийн банкны Олон улсын хөгжлийн ассоциаци хооронд байгуулсан "Ухаалаг засаг-2 төсөл"-ийн Зээлийн хэлэлцээрийг соёрхон батлах тухай хуулийн төсөл

ШИЙДВЭРЛЭСЭН нь: Монгол Улс, Дэлхийн банкны Олон улсын хөгжлийн ассоциаци хооронд байгуулсан "Ухаалаг засаг-2 төсөл"-ийн Зээлийн хэлэлцээрийг соёрхон батлах тухай хуулийн төслийг хэлэлцээд Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 21.1-д заасны дагуу нэн яаралтай хэлэлцүүлэхээр Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэхээр тогтов." гэжээ.

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГ ЭРХЛЭХ ГАЗАР

**МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ ЗҮЙ,
ДОТООД ХЭРГИЙН САЙД**

Засгийн газрын V байр, Б.Ширэндэвийн гудамж 8/4,
Чингэлтэй дүүрэг, Улаанбаатар хот, 15160
Утас/Факс: (976-51) 26 75 33,
Цахим шуудан: info@mojha.gov.mn,
Цахим хуудас: www.mojha.gov.mn

2023.01.18 № 1/296

танай _____-ны № _____-т

**САНГИЙН САЙД
Б.ЖАВХЛАН ТАНАА**

Монгол Улс, Дэлхийн банкны Олон улсын хөгжлийн ассоциаци хоорондын "Ухаалаг засаг-2 төсөл"-ийн зээлийн хэлэлцээрийг соёрхон батлах тухай хуулийн төслийг Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.8 дахь хэсэгт заасныг үндэслэн Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх нь зүйтэй гэж үзэв.

Х.НЯМБААТАР

1516005 0

АБ-Файл.2023

МОНГОЛ УЛСЫН
ГАДААД ХАРИЛЦААНЫ САЙД

Энхтайвны өргөн чөлөө 7а,
Сүхбаатар дүүрэг, Улаанбаатар хот, 14210
Утас: 28 21 35, Факс: (976-11) 32 21 27,
Цахим илүүдэн: info@mfa.gov.mn,
Цахим хуудас: www.mfa.gov.mn

2023. 01. 18 № 09/310
танай _____-ны № 4/298 -т

САНГИЙН САЙД Б.ЖАВХЛАН ТАНАА

Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.9 дэх хэсгийн дагуу Монгол Улс, Дэлхийн банкны Олон улсын хөгжлийн ассоциаци хооронд 2023 оны 1 дүгээр сарын 10-ны өдөр байгуулсан "Ухаалаг засаг-2 төсөл"-ийн зээлийн хэлэлцээр"-ийг соёрхон батлах тухай хуулийн төслийг Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх зөвшөөрөл үүгээр олгов.

Б.БАТЦЭЦЭГ

115230323

МОНГОЛ УЛСЫН САНГИЙН САЙД

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг,
С.Данзангийн гудамж 5/1, Засгийн газрын II байр,
Утас/факс: (976-51) 26 74 68, И-мэйл: info@mof.gov.mn
Вэбсайт: www.mof.gov.mn

2023.01.18 № 01/297

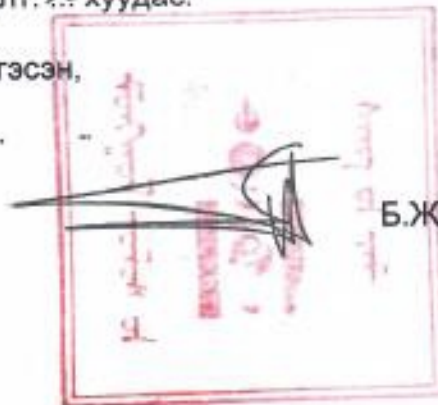
тавай _____ -ны № _____ -т

**МОНГОЛ УЛСЫН САЙД,
ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГ
ЭРХЛЭХ ГАЗРЫН ДАРГА
Д.АМАРБАЯСГАЛАН ТАНАА**

Монгол Улс, Дэлхийн банкны Олон улсын хөгжлийн ассоциаци хоорондын "Ухаалаг засаг-2 төсөл"-ийн Зээлийн хэлэлцээрийг соёрхон батлах тухай хуулийн төслийг Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.7 дахь хэсэгт заасны дагуу Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэхийг зөвшөөрөв.

Хавсралт: 45 хуудас.

Хүндэтгэсэн,

Б.ЖАВХЛАН

9761000074

БАТЛАВ. САНГИЙН САЙД	БАТЛАВ. МОНГОЛ УЛСЫН САЙД, ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГ ЭРХЛЭХ ГАЗРЫН ДАРГА	БАТЛАВ. МОНГОЛ УЛСЫН ШАДАР САЙД БӨГӨӨД ЭДИЙН ЗАСАГ, ХӨГЖЛИЙН САЙД	БАТЛАВ. ХУУЛЬ ЗҮЙ, ДОТООД ХЭРГИЙН САЙД	БАТЛАВ. ГАДААД ХАРИЛЦААНЫ САЙД
				
Б.ЖАВХЛАН	Д.АМАРБАЯСГАЛАН	Ч.ХҮРЭЛБААТАР	Х.НЯМБААТАР	Б.БАТЦЭЦЭГ

**МОНГОЛ УЛС, ДЭЛХИЙН БАНКНЫ ОЛОН УЛСЫН ХӨГЖЛИЙН АССОЦИАЦИ
ХООРОНДЫН "УХААЛАГ ЗАСАГ-2 ТӨСӨЛ"-ИЙН ЗЭЭЛИЙН ХЭЛЭЛЦЭЭРИЙГ
СОЁРХОН БАТЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСЛИЙН ҮЗЭЛ БАРИМТЛАЛ**

**Нэг.Хууль тогтоомжийн төсөл боловсруулах болсон үндэслэл,
шаардлага**

Монгол Улсын Засгийн газрын 2022 оны 11 дүгээр сарын 23-ны өдрийн хуралдааны 56 дугаар тэмдэглэл, Улсын Их Хурлын Төсвийн байнгын хороо, Инновац, цахим бодлогын байнгын хороо, Эдийн засгийн байнгын хорооны 2022 оны 12 дугаар сарын 13-ны өдрийн хуралдаан, Аюулгүй байдал, гадаад бодлогын байнгын хорооны 2022 оны 12 дугаар сарын 19-ний өдрийн хуралдааны санал, дүгнэлт болон Монгол Улсын Ерөнхий сайдын 2022 оны 12 дугаар сарын 26-ны өдрийн 220 дугаар захирамжийг үндэслэн Монгол Улс, Дэлхийн банкны Олон улсын хөгжлийн ассоциаци хоорондын "Ухаалаг засаг-2 төсөл"-ийн Зээлийн хэлэлцээрт Сангийн сайд Б.Жавхлан 2023 оны 01 дүгээр сарын 10-ны өдөр гарын үсэг зурсан.

Монгол Улс, Дэлхийн банкны Олон улсын хөгжлийн ассоциаци хоорондын "Ухаалаг засаг-2 төсөл"-ийн Зээлийн хэлэлцээр нь Олон улсын гэрээний тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.2-т заасны дагуу гадаад улс, олон улсын байгууллага, гадаад улсын болон олон улсын банк, санхүүгийн байгууллагаас авах зээлийн ерөнхий нөхцөлийн талаарх олон улсын гэрээ тул Улсын Их Хурлаар заавал соёрхон батлуулах шаардлагатай юм.

**Хоёр.Хууль тогтоомжийн зорилго, ерөнхий бүтэц, зохицуулах
харилцаа, хамрах хүрээ**

Хуулийн төсөл нь 1 зүйлтэй байх бөгөөд тус зүйлд Монгол Улс, Дэлхийн банкны Олон улсын хөгжлийн ассоциаци хооронд 2023 оны 01 дүгээр сарын 10-ны өдөр байгуулсан "Ухаалаг засаг-2 төсөл"-ийн Зээлийн хэлэлцээрийг Монгол Улсын Засгийн газрын өргөн мэдүүлснээр соёрхон батлахаар тусгасан.

Гурав.Хууль тогтоомж батлагдсаны дараа үүсч болох эдийн засаг, нийгэм, хууль зүй үр дагавар, тэдгээрийг шийдвэрлэх талаар авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний санал

Монгол Улс, Дэлхийн банкны Олон улсын хөгжлийн ассоциаци хооронд 2023 оны 01 дүгээр сарын 10-ны өдөр байгуулсан "Ухаалаг засаг-2 төсөл"-ийн Зээлийн хэлэлцээрийг соёрхон батлах тухай хуулийг баталснаар нийгэм, эдийн засаг, хууль зүйн аливаа сөрөг үр дагавар гарахгүй бөгөөд цахим үйлчилгээний үр ашиг, хэрэглээг сайжруулах, дижитал ур чадварыг дээшлүүлэх, дижитал технологид суурилсан ажлын байрыг нэмэгдүүлэх зэрэг ач холбогдолтой болно.

Дөрөв.Хууль тогтоомжийн төсөл Монгол Улсын Үндсэн хууль, Монгол Улсын олон улсын гэрээ болон бусад хуультай хэрхэн уялдах, хуулийг хэрэгжүүлэхэд шинээр боловсруулах, хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, хүчингүй болсонд тооцох тухай хууль тогтоомжийн талаарх санал

Хуулийн төсөл нь Монгол Улсын Үндсэн хууль, Олон улсын гэрээний тухай, Хууль тогтоомжийн тухай болон бусад хууль тогтоомжид нийцүүлэх бөгөөд хуулийн төсөлтэй уялдуулан шинээр боловсруулах, нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, хүчингүй болгох хууль байхгүй болно.

ТАНИЛЦУУЛГА

"Ухаалаг засаг-II төсөл"-ийн тухай

1. Төсөл хэрэгжүүлэх хэрэгцээ, шаардлага

1.1. Өнөөгийн нөхцөл байдал, цаашдын хандлага

Нэгдсэн Үндэстний Байгууллага /НҮБ/-аас гаргадаг "Иргэдийн цахим оролцооны индекс"-ээр Монгол Улс 2022 оны байдлаар 74 дүгээр байрт, "Дижитал өрсөлдөх чадварын индекс"-ээр 62 дугаарт байрт, Олон Улсын цахилгаан холбооны байгууллага (ITU)-аас гаргадаг кибер аюулгүй байдлын индексээр 120 дугаар байрт тус тус орсон байгаа нь манай улсын хувьд мэдээллийн технологийн дэвшлийг ашиглаж авлигыг бууруулах, эдийн засгийн өсөлтийг дэмжих, төрийн бүтээмжийг нэмэгдүүлэх үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх шаардлагатай байгааг харуулж байна.

Төрийн үйлчилгээний нэгдсэн платформ (E-Mongolia) системд төрийн 71 байгууллагын 817 үйлчилгээ, хөдөө орон нутагт 1284 үйлчилгээг цахим хэлбэрт шилжүүлж, "Ухаалаг газрын харилцааны систем (egazar.gov.mn)"-ийг идэвхжүүлэн 156.0 мянга гаруй иргэнд үйлчилгээг хүргүүлсэн. Мөн Улсын бүртгэлийн байгууллагаас 502,933 иргэнд тоон гарын үсгийн гэрчилгээг иргэний үнэмлэхийн чипт суулгаж олгосон байна.

Монгол Улсын Засгийн газар, Дэлхийн банктэй хамтран 2015-2022 оны хооронд хэрэгжүүлсэн "Ухаалаг засаг I төсөл"-ийн хүрээнд харилцаа холбооны дэд бүтэц, инновац үйлдвэрлэл, нээлттэй өгөгдлийг хөгжүүлэн, төрийн цахим үйлчилгээний хүртээмжийг дараах үр дүнтэйгээр нэмэгдүүллээ. Үүнд:

- Төрийн цахим үйлчилгээний тасралтгүй, аюулгүй байдлыг хангах хүрээнд 12 байгууллагын 112 үйлчилгээг цахим хэлбэрт шилжүүлж, иргэн, хуулийн этгээдээс гарах зардлыг 48.4 тэрбум төгрөгөөр хэмнэж, 11-11 төвд хүлээн авах дуудлагын тоо 3 дахин нэмэгдсэн. Эд хөрөнгийн эрхийн лавлагаа авах хугацаа 3 хоног байсныг 3 минут, гэрчилгээ авах дундаж хугацаа 14 хоног байсныг 3-5 болгон бууруулав.
- Монгол Улсын төрийн цахим мэдээллийн 80 хувийг хадгалдаг "Үндэсний дата төв" /УТҮГ/-ын серверийн өрөөний багтаамж, сүлжээний хүчин чадлыг 2 дахин, өгөгдлийн сангийн багтаамжийг 3 дахин нэмэгдүүлж, төрийн өмчит анхны Нөөц дата төвийг ашиглалтад оруулсан.
- Инновац үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх зорилтын хүрээнд инновац шингэсэн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэгч гарааны компанийг бойжуулан, 14 нэр төрлийн бүтээгдэхүүн (аппликейшн)-ийг зах зээлд нийлүүлсэн.
- Нээлттэй өгөгдлийн бэлэн байдлын үнэлгээг төрийн байгууллагуудын хэмжээнд үнэлж, 13 байгууллагын 192 өгөгдлийг нэгтгэсэн нээлттэй өгөгдлийн нэгдсэн платформыг 2020 онд ашиглалтад оруулсан.
- Үндэсний статистикийн хорооны мэдээллийн систем, түүний дэд бүтцийг тус тус иж бүрэн шинэчилж, олон улсын "GSBPM" жишигт нийцсэн мэдээллийг цуглуулах, боловсруулах, түгээх цогц системийг нэвтрүүлсэн. Статистикийн мэдээллийн нээлттэй байдлаар Зүүн Азид 1, Дэлхийн 9 дүгээр байранд жагсав.
- Төслийн нийт хугацаанд давхардсан тоогоор 11,818 ажилтан, албан хаагчийг чадавхижуулах сургалт, арга хэмжээнд хамруулж, инновацыг дэмжих

хөтөлбөрийн хүрээнд олон нийт болон оролцогчдод зориулсан сургалтыг 20 удаа 35 чиглүүлэгч багш удирдан 5 үе шаттай зохион байгуулж, 2000 гаруй хүн хамрагдсан.

1.2. Төслийг хэрэгжүүлэх үндэслэл

Улсын Их Хурлын 2020 оны 52 дугаар тогтоолоор баталсан "Алсын хараа-2050" Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын Зорилт 5.3-т "Хүний хөгжлийг дэмжсэн, үр дүн, үр нөлөөтэй цахим засаглалыг төлөвшүүлнэ.", Зорилт 7.5-д "Төр, иргэн, хувийн хэвшлийн мэдээллийн бүрэн бүтэн, нууцлагдсан, хүртээмжтэй байдлыг баталгаажуулж, өрсөлдөх чадварыг бий болгоно.", "Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр"-ийн 4.1-д "Цахим хөгжлийн нэгдсэн бодлого, төлөвлөлт, удирдлагаар хангаж, төрийн үйлчилгээг хариуцлагатай, хүртээмжтэй хүргэх нөхцөлийг бүрдүүлж, иргэдийн цаг хугацаа, зардлыг хэмнэнэ.", "Шинэ сэргэлтийн бодлого"-ын Төрийн бүтээмжийн сэргэлтийн 6.1-д "Төрөөс үзүүлэх үйлчилгээг цахимжуулж, төрийн хүнд суртлыг бууруулна." гэж тус тус тусгасан байна.

Дээрх зорилт, арга хэмжээг хангах хүрээнд "Ухаалаг засаг II төсөл"-ийг Дэлхийн банктэй хамтран хэрэгжүүлэхээр тохиролцоод байна. Цахим үйлчилгээний үр ашиг, хэрэглээг сайжруулах, дижитал ур чадварыг дээшлүүлэх, дижитал технологид суурилсан ажлын байрыг нэмэгдүүлэх зорилтын хүрээнд нийт 25 багц арга хэмжээг дараах үндсэн 3 зорилтын хүрээнд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн.

Нэгдүгээрт, төрийн бүх шатны байгууллага дотроо, өөр хоорондоо, төрийн байгууллагаас иргэн, хувийн хэвшил, иргэний нийгмийн байгууллагатай цахимаар харилцах систем, орчин нөхцөлийг бүрдүүлэн хэрэгжүүлж, хэвшүүлнэ. Дижитал орчинд ажиллах соёл, арга хэлбэрийг бүрэн хэвшүүлж, эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгож төрийн бүх шатны байгууллага дижитал шилжилт хийх үндсэн нөхцөл бүрдүүлнэ.

Хоёрдугаарт, төрийн цахим үйлчилгээний суурь зөөлөн дэд бүтэц болох үндсэн болон дэмжих систем (ХУР, ДАН)-ийг өргөтгөн хөгжүүлж, бүх шатны төрийн байгууллагыг холбох дундын үүлэн шийдлийг нэвтрүүлж, "Үндэсний дата төв"-ийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлнэ. Тоон гарын үсгийн дэд бүтцийг иж бүрэн шинэчилж, тоон гарын үсгийн хэрэглээг дэмжин, төрийн байгууллагын цахим албан бичгийн солилцоог дэмжинэ. Төрийн цахим үйлчилгээний тоо, хэрэглээ, чанарыг нэмэгдүүлнэ.

Гуравдугаарт, Дижитал технологид суурилсан үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, худалдааг хөгжүүлэх нөхцөлийг бүрдүүлж, жижиг, дунд бизнес эрхлэгчдийн цахим чадварыг дээшлүүлж, цахим орчинд бизнес эрхлэх боломжийг нэмэгдүүлнэ. Хэрэглэгчдийн тоон бичиг үсгийн мэдлэг, практик түвшний ур чадварыг дээшлүүлнэ. Эдгээр үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэхэд залуучууд, эмэгтэйчүүдийн оролцоог түлхүү хангана.

2. Төслийн зээлийн хэмжээ, нөхцөл, хамрах хугацаа

Төсөл хэрэгжүүлэгч: Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газар
Төсөл хэрэгжих хугацаа: 2023 – 2027 он /5 жил/

“Ухаалаг засаг II төсөл”-ийн хүрээнд Дэлхийн банкны Олон улсын хөгжлийн ассоциаци (ОУХА)-аас олгох 29.5 сая зээлжих тусгай эрхтэй тэнцэх хөнгөлөлттэй зээл нь жилийн тогтмол 2 хувийн хүүтэй, 5 жилийн үндсэн төлбөрөөс чөлөөлөгдөх нөхцөлтэй бөгөөд зээлийг 30 жилийн хугацаанд төлнө.

Улсын Их Хурлын Төсвийн байнгын хороо, Инновац, цахим бодлогын байнгын хороо, Эдийн засгийн байнгын хорооны 2022 оны 12 дугаар сарын 13-ны өдрийн хуралдаан, Аюулгүй байдал, гадаад бодлогын байнгын хорооны 2022 оны 12 дугаар сарын 19-ний өдрийн хуралдаанаас өгсөн санал, дүгнэлтийг Зээлийн хэлэлцээрийг соёрхон баталсны дараа үйлдэх төслийн худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөнд тусгах боломжтой талаар Дэлхийн банкнаас 2023 оны 1 дүгээр сарын 10-ны өдрийн албан бичгээр мэдэгдээд байна. Үүнд төслийн хэрэгжүүлэгч байгууллагыг Цахим, хөгжил харилцаа холбооны яам болгон өөрчилж, төслийн зөвлөх үйлчилгээний зардалд хуваарилсан 5.4 сая зээлжих тусгай эрхийн хөрөнгийг бууруулан аж ахуй нэгжийн зөвшөөрлийн платформыг дэмжих, аялал жуулчлалын платформд хуваарилах төсвийг нэмэгдүүлэхэд зарцуулах боломжтой талаар дурдсан.

3. Төслийн хүрээнд хийгдэх ажил, хүлээгдэж буй үр дүн

Бүрэлдэхүүн хэсэг	Үр дүн
Бүрэлдэхүүн хэсэг 1: Дижитал шилжилт хийх орчныг бүрдүүлэх	
<ul style="list-style-type: none"> • Дижитал шилжилтийн кибер аюулгүй байдлыг хангах, өндөр хурдны интернэтийн сүлжээг өргөтгөх эрх зүйн орчныг дэмжих. • Дижитал шилжилтийн зохистой хэрэглээг дэмжих өөрчлөлтийн менежментийг нэвтрүүлэх. • Иргэд төртэй цахимаар харилцах, хэлэлцэх, зөвлөлдөх, хамтран ажиллах зорилго бүхий цахим оролцооны системийг нэвтрүүлэх. 	<ul style="list-style-type: none"> • Өгөгдөл хамгаалал, кибер аюулгүй байдал, кибер гэмт хэрэг, цахим шилжүүлэг, цахим худалдааны эрх зүйн орчны олон улсын сайн туршлагыг нэвтрүүлсэн байна. • Өөрчлөлтийн менежментийн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлснээр дижитал дэд бүтэц ашиглан дижитал үйлчилгээг хүргэх дижитал орчны төрийн албан хаагчид болж төлөвшсөн байна.
Бүрэлдэхүүн хэсэг 2: Дижитал шилжилтийн дэд бүтцийг сайжруулах	
<ul style="list-style-type: none"> • 100 ба түүнээс дээш тооны үйлчилгээг цахимжуулах, цахим үйлчилгээний хэрэглэхэд хялбар шалгуур үзүүлэлтийг сайжруулах, нэмэгдүүлэх. • Ил тод байдлыг хангах, авлигыг бууруулах зорилго бүхий системүүдийг хөгжүүлж, шинэчилж, нэвтрүүлэх. (худалдан авах ажиллагааны цахим портал, тусгай зөвшөөрлийн нэгдсэн систем, хөрөнгө, орлогын мэдүүлгийн системийн 2-р үе шат) • Үндэсний аялал жуулчлалын порталыг хөгжүүлэх, “Тэрбум мод” үндэсний хөтөлбөрийн цахимжуулах, • Засгийн газрын шийдвэрийн цахим мэдээллийн сан үүсгэх, лавлагаа өгөх үйл ажиллагааг цахимжуулах, • Үндэсний дата төвийг үндэсний клауд буюу үүлэн тооцооллын платформ (ҮТП) болгон шинэчлэх, 	<ul style="list-style-type: none"> • Шинээр цахимжуулсан 100 үйлчилгээний хэрэглэхэд хялбар байдлын шалгуур үзүүлэлт сайжирсан байна. • Үндэсний дата төв, түүний нөөц төвийн хүчин чадал шинэчлэгдэж, шинэ технологийг нэвтрүүлж, уян хатан, эрчим хүчний хэмнэлттэй болсон байна. • Монгол Улсын нийтийн түлхүүрийн дэд бүтцийг (PKI) шинэчилснээр төрийн нийт албан хаагчдын тоон гарын үсэг ашиглалт нэмэгдсэн байна. • Үндэсний хэмжээний кибер аюулгүй ажиллагааны үйл ажиллагаа жигдэрсэн байна. • Төрийн клауд платформыг хамтран ашигласнаар 12 сая ам.долларын хэмнэлт бий болсон байна. • Төрийн цахим үйлчилгээний тоо нэмэгдэж “E-Mongolia” цахим системээр дамжуулан

<ul style="list-style-type: none"> • E-Mongolia системийг дэмжих системүүдийг нэмэгдүүлэх, • Тоон гарын үсгийн дэд бүтцийг өргөтгөх. 	<p>24/7 горимоор иргэдэд хүргэнэ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Улсын бүртгэлийн цахим мэдээллийн хадгалалт хамгаалалт, нууцлал аюулгүй байдлыг сайжруулах дэд бүтцийг бий болгоно.
Бүрэлдэхүүн хэсэг 3: Дижитал эдийн засгийг хөгжүүлэх хүний нөөцийг бэлтгэх, чадавхижуулах	
<ul style="list-style-type: none"> • Төрийн албаны дижитал ур чадварыг нэмэгдүүлэх сургалтын хөтөлбөр боловсруулж, хэрэгжүүлэх, төрийн албаны онлайн сургалтын системийн цахим контентыг нэмэгдүүлэх. • Дижитал технологийн хэрэглээний хоцрогдол бүхий зорилтот бүлэгт зориулсан дижитал ур чадварыг нэмэгдүүлэх хөтөлбөр боловсруулж, хэрэгжүүлэх. • Залуусын мэдээллийн технологийн боловсролыг дээшлүүлэх замаар орон нутгийн дижитал зах зээлд ажиллах эсхүл жижиг, дунд бизнес эрхлэх дижитал ур чадвар олгох хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх. • Мэдээлэл, харилцаа холбооны мэргэжилтнээр суралцсан залуусын дотоод болон олон улсын хөдөлмөрийн зах зээлд өрсөлдөх чадварыг нэмэгдүүлэх МХХТ-ийн гүнзгийрүүлсэн сургалтын хөтөлбөр хэрэгжүүлэх. 	<ul style="list-style-type: none"> • 3000 төрийн албан хаагчид дижитал технологи, загварчлалын чиглэлийн ахисан түвшний ойлголт, өрсөлдөх чадвар, хэрэглээнд ашиглах дадал олгох сургалтад хамрагдсан байна. • 10,000 иргэнд тоон бичиг үсгийн боловсрол олгох сургалт /50% эмэгтэй/. • 3000 залууст зориулсан дижитал суурьтай ажлын байрыг бий болгоно /50% эмэгтэй/ • 2000 жижиг дунд бизнес эрхлэгчид дижитал шийдлийг бизнестээ нэвтрүүлсэн байна. • Төслийн хүрээнд дижитал ур чадварын чадавхи 30% сайжирсан байна. • Дижитал технологид суурилсан ажлын байр 3000, үүнээс 50% эмэгтэй. • Дижитал шийдлийг нэвтрүүлэх жижиг, дунд бизнесийг дэмжих хөтөлбөрийн хэрэгжүүлсэн байна.

4. Дунд хугацааны төсвийн хүрээний мэдэгдэлтэй нийцсэн байдал

Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуулийн 19.3-т заасны дагуу Засгийн газрын өрийн өнөөгийн үнэ цэнээр илэрхийлсэн үлдэгдлийн ДНБ-д харьцуулсан харьцаа нь 2022 онд 70 хувь, 2023 онд 65 хувь, 2024 оноос эхлэн 60 хувиас хэтрэхгүй байхаар тус тус хуульчлагдсан.

Энэ хүрээнд 2022-2025 оны хооронд эдийн засгийг харгалзан 4.0 хувь, 4.5 хувь, 5.1 хувь, 6.1 хувиар өсч, Монгол Улсын 2022 оны батлагдсан төсөв, 2023 оны төсвийн төсөл, 2024-2025 оны төсвийн төсөөлөлд тусгагдсан гадаад зээлийн хөрөнгийг авч ашиглах тохиолдолд өнөөгийн үнэ цэнээр илэрхийлэгдсэн Засгийн газрын өрийн ДНБ-д эзлэх хувь 2022 онд 56.6 хувь, 2023 онд 53.2 хувь, 2024 онд 51.7 хувьтай тус тус тэнцэхээр тооцоологдсон. Ингэснээр эдгээр онд Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуульд заасан Засгийн газрын өрийн тухай төсвийн тусгай шаардлагыг хангахаар байна.

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2023 оны ... дугаар
сарын ...-ний өдөр

Төрийн ордон,
Улаанбаатар хот

ЗЭЭЛИЙН ХЭЛЭЛЦЭЭР СОЁРХОН БАТЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Монгол Улс, Дэлхийн банкны Олон улсын хөгжлийн ассоциаци хооронд 2023 оны 1 дүгээр сарын 10-ны өдөр байгуулсан "Ухаалаг засаг II төсөл"-ийн Зээлийн хэлэлцээрийг Монгол Улсын Засгийн газрын өргөн мэдүүлснээр соёрхон баталсугай.

ГАРЫН ҮСЭГ

ЗЭЭЛИЙН ДУГААР 7090-MN

МОНГОЛ УЛС

болон

ОЛОН УЛСЫН ХӨГЖЛИЙН АССОЦИАЦИЙН

хоорондын

Санхүүжилтийн Хэлэлцээр

(Ухаалаг Засаг II төсөл)

Монгол Улсын Сангийн яам
МОНГОЛ УЛСЫН ОРЧУУЛГА МЭГ

Гарын үсэг /Signature/

2025 оны 01 сарын 20 өдөр
Улаанбаатар хот

Ministry of Finance of Mongolia
OFFICIAL TRANSLATION

САНХҮҮЖИЛТИЙН ХЭЛЭЛЦЭЭР

Энэхүү санхүүжилтийн хэлэлцээрийг Монгол Улс (цаашид "Хүлээн авагч" гэх) болон Олон улсын хөгжлийн ассоциаци (цаашид "Ассоциаци" гэх)-ийн хооронд дор заасан гарын үсэг зурсан өдөр байгуулав. Хүлээн авагч болон Ассоциаци дараах зүйлсийг зөвшөөрч тохиролцов:

ЗҮЙЛ I - ЕРӨНХИЙ НӨХЦӨЛ; НЭР ТОМЬЁО

- 1.01. Ерөнхий нөхцөл (энэ Гэрээний Хавсралтад тодорхойлсон) нь энэхүү гэрээнд хамаарах бөгөөд энэ Гэрээний нэг хэсэг мөн.
- 1.02. Гэрээний агуулга нь өөрөөр заагаагүй бол энэхүү Гэрээнд буй том үсгээр бичсэн нэр томьёог Ерөнхий нөхцөл эсвэл энэхүү Гэрээний Хавсралтад тайлбарласан утгаар ойлгоно.

ЗҮЙЛ II - САНХҮҮЖИЛТ

- 2.01. Ассоциаци нь Ерөнхий нөхцөлийн хүрээнд "Хөнгөлөлттэй санхүүжилт" гэж үзэх хорин есөн сая таван зуун мянган зээлжих тусгай эрх [29,500,000 ЗТЭ]-тэй тэнцэх дүнтэй (өөрөөр "Зээл" ба "Санхүүжилт") зээлийг энэхүү Гэрээний Хуваарь 1-д заасан төслийг (Төсөл) санхүүжүүлэхэд зориулан Хүлээн авагчид олгохыг зөвшөөрөв.
- 2.02. Хүлээн авагч нь энэхүү Гэрээний Хуваарь 2-ын Хэсэг III-т заасны дагуу Санхүүжилтийн хөрөнгийг татан авч болно.
- 2.03. Зээлийн хөрөнгийн хураамжийн дээд хэмжээ нь Татан аваагүй санхүүжилтийн үлдэгдлийн дүнгийн жилийн нэг хувийн хагастай (1%-ийн 1/2) тэнцүү байна.
- 2.04. Үйлчилгээний хураамж нь Татан авсан зээлийн үлдэгдэл дүнгийн жилийн нэг хувийн дөрөвний гуравтай (1%-ийн 3/4) тэнцүү байна.
- 2.05. Хүүгийн хураамж нь Татан авсан зээлийн үлдэгдлийн дүнгийн жилийн нэг зууны хорин таван хувь (1.25%) байна.
- 2.06. Төлбөр хийх огноо нь жил бүрийн 03 дугаар сарын 15 болон 09 дүгээр сарын 15-ны өдөр байна.

Монгол Улсын Сангийн яам
ALPSAN ESNIY ОРЧУУЛГА МБ

Гарын үсэг /Signature/

20 13 оны 01 сарын 10 өдөр
Улаанбаатар хот

Ministry of Finance of Mongolia
OFFICIAL TRANSLATION

- 2.07. Зээлийн үндсэн төлбөрийг энэ Гэрээний Хуваарь 3-т заасан эргэн төлөлтийн хуваарийн дагуу төлнө.
- 2.08. Төлбөрийн валют нь Доллар байна.

ЗҮЙЛ III - ТӨСӨЛ

- 3.01. Хүлээн авагч нь Төслийг зорилгоных нь дагуу хэрэгжүүлэхээ үүгээр баталгаажуулж мэдэгдэв. Үүний тулд Хүлээн авагч нь энэхүү Гэрээний Ерөнхий нөхцөлийн Зүйл V, Хуваарь 2-т заасны дагуу Төслийг хэрэгжүүлнэ.

ЗҮЙЛ IV - ГЭРЭЭ ХҮЧИН ТӨГӨЛДӨР БОЛОХ; ЦУЦЛАХ

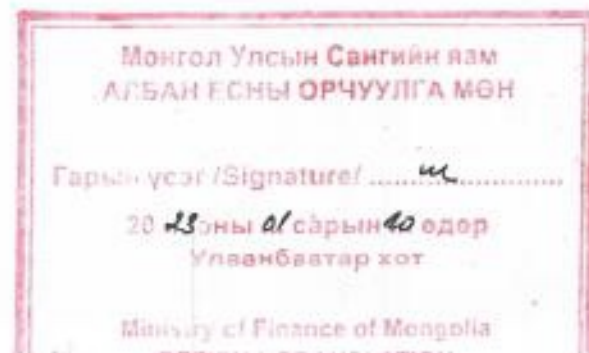
- 4.01. Энэхүү гэрээ хүчин төгөлдөр болох нэмэлт нөхцөл нь Хүлээн авагч талаас Ассоциацийн хүлээн зөвшөөрсөн хэлбэр, агуулгатай Төслийн үйл ажиллагааны гарын авлагыг баталснаар хангагдана;
- 4.02. Хүчин төгөлдөр болох эцсийн хугацаа нь гэрээнд гарын үсэг зурсан өдрөөс хойш зуун наян (180) хоногийн дараах өдөр байна.
- 4.03. Ерөнхий нөхцөлийн 10.05(б) хэсгийн хувьд, Хүлээн авагчийн энэхүү гэрээгээр хүлээсэн үүрэг (төлбөрийн үүрэгт зааснаас бусад) дуусгавар болох огноо нь гарын үсэг зурсан өдрөөс хойш хорин (20) жил байна.

ЗҮЙЛ V – ЭРХ БҮХИЙ ТӨЛӨӨЛӨГЧ; ХАЯГ

- 5.01. Хүлээн авагчийн Төлөөлөгч нь сангийн асуудал эрхэлсэн Сайд байна.
- 5.02. Ерөнхий нөхцөлийн 11.01-д заасныг хэрэгжүүлэхэд Хүлээн авагчийн дараах хаягийг ашиглана:

(а) Хүлээн авагчийн хаяг нь:
 Сангийн яам
 Засгийн газрын II байр
 С.Данзангийн гудамж 5/1 Д
 Улаанбаатар 15160
 Монгол Улс;

(б) Хүлээн авагчийн цахим хаяг нь:
 Факс: 976-11-320247

5.03. Ерөнхий нөхцөлийн 11.01-д заасныг хэрэгжүүлэхэд Ассоциацийн дараах хаягийг ашиглана:

(а) Ассоциацийн хаяг:

Олон улсын хөгжлийн ассоциаци
1818 Н гудамж, N.W.
Вашингтон, ДС 20433
Америкийн Нэгдсэн Улс;

(б) Ассоциацийн цахим хаяг нь:

Телекс:	Факс:
248423(MCI)	1-202-477-6391

Монгол Улсын Сангийн нам
АЛБАН ЕСНЭ ОРЧУУЛГА МӨН

Гарын үсэг /Signature/ *М*

2023 оны 01 сарын 10 өдөр
Улаанбаатар хот

Ministry of Finance of Mongolia
OFFICIAL TRANSLATION

Гарын үсэг зурсан өдөр, ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

МОНГОЛ УЛС-ыг төлөөлж

Эрх бүхий төлөөлөгч

Нэр: _____
Албан тушаал: _____
Огноо: _____

ОЛОН УЛСЫН ХӨГЖЛИЙН АССОЦИАЦИЙГ төлөөлж

Эрх бүхий төлөөлөгч

Нэр: _____
Албан тушаал: _____
Огноо: _____

Монгол Улсын Сангийн яам
АЛБАН ЕСНЫ ОРЧУУЛГА МОН

Гарын үсэг /Signature/ *u*

2023 оны 01 сарын 09 өдөр
Улланбаатар хот

Ministry of Finance of Mongolia
OFFICIAL TRANSITION

ХУВААРЬ 1

Төслийн тодорхойлолт

Төслийн зорилго нь иргэд, аж ахуйн нэгжид үзүүлэх төрийн цахим үйлчилгээний хэрэглээ, үр ашгийг сайжруулах, дижитал ур чадвар болон дижитал суурьтай ажлын байрыг нэмэгдүүлэхэд оршино.

Төсөл дараах бүрэлдэхүүн хэсгүүдтэй:

Бүрэлдэхүүн хэсэг 1: Дижитал шилжилтийн таатай орчныг бүрдүүлэх

- 1.1. Дижитал шилжилтийн бодлого, зохицуулалтыг бэхжүүлэх: Дижитал шилжилттэй холбоотой хууль эрх зүй, зохицуулалт, бодлого, институтийн тогтолцоог бэхжүүлэхэд шаардлагатай дүн шинжилгээ хийж, техникийн туслалцаа үзүүлэх.
- 1.2. Төслийн дижитал засаглалын чиглэлээрх хөрөнгө оруулалтуудад зориулсан өөрчлөлтийн болон оролцогч талуудын менежмент: (а) Өөрчлөлтийн менежментийн үнэлгээ хийж, төрийн дижитал шилжилтийн хөрөнгө оруулалтыг нэвтрүүлэх, ашиглахад тулгарч буй бэрхшээлийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө боловсруулах; (б) холбогдох төрийн албан хаагчид болон оролцогч талуудад өөрчлөлтийг манлайлах, мэдээлэх талаар чадавхыг бэхжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх.
- 1.3. Иргэдийн цахим оролцоог хөгжүүлэн дэмжих: Олон нийт, нийгмийн бүлгүүдтэй харилцах онлайн платформ, хэрэгслийг хэрэгжүүлэх, ашиглах.

Бүрэлдэхүүн хэсэг 2: Дижитал засгийн шилжилт

- 2.1. Төрийн цахим үйлчилгээний хэрэглээг нэмэгдүүлж, үр ашигтай байдлыг дээшлүүлэх, стратегийн үйлчилгээ үзүүлэх:
 - (a) Сонгогдсон төрийн үйлчилгээг цахимжуулж E-Mongolia порталд байршуулах, төрийн цахим үйлчилгээний стандартыг боловсруулах;
 - (b) (i) одоо байгаа цахим худалдан авалтын системийн үйл ажиллагааг өргөжүүлэх, (ii) бизнес эрхлэх тусгай зөвшөөрөл, зөвшөөрөл онлайнгаар олгох нэг цонхны систем хөгжүүлэх, (iii) ашиг сонирхлын зөрчил, орлого, хөрөнгийн мэдүүлгийн системийн хоёр дахь үе шатыг хэрэгжүүлэх. (iv) кодчиллын цахим мэдээллийн сан, цахим шийдвэр гаргах, архивлах, гүйцэтгэлийн удирдлага болон дижитал кабинетын тогтолцоог хөгжүүлэх, (v) үндэсний аялал жуулчлалын нэгдсэн платформыг шинэчлэх, тогтвортой ажиллагааг хангах, (vi) мод тарилт, ойжуулалт, ойн нөхөн сэргээлтийн бүртгэлийн онлайн систем хөгжүүлэх, (vii) цахимжуулсан хууль тогтоомж, УИХ-ын хуралдааны бичлэгээр иргэдийг хангах онлайн систем хөгжүүлэх зэргээр стратегийн ач холбогдол бүхий нэгдсэн цахим үйлчилгээг хэрэгжүүлэх.

Монгол Улсын Сангийн яам
АЛБАН ЕСНЫ ОРЧУУЛГА МӨН

Гарын үсэг /Signature/

2023 оны 01 сарын 12-дөр
Улаанбаатар хот

Ministry of Finance of Mongolia

- 2.2. Үндэсний дата төв болон Нөөц дата төвийг шинэчлэх: Одоо байгаа Үндэсний дата төв, Нөөц дата төвийн үйл ажиллагааг сайжруулах үйл ажиллагааны хөтөлбөр хэрэгжүүлэх, үүнд: (а) төвүүдийн техник хангамжийн хүчин чадлыг сайжруулж, үндэсний үүлэн тооцооллын платформ болгон хувиргах; (б) холбогдох төрийн байгууллагуудын дундын хэрэглээнд зориулсан нийтлэг үйлчилгээ идэвхжүүлэгчийг нэмэх; (в) арилжааны үүлэн тооцооллын үйлчилгээ ашиглах боломжийг үнэлэх, төвлөрсөн бус дэд бүтэц бүхий захын тооцооллын загварыг нэвтрүүлэх; (г) мэдээллийн төвүүдийн хөргөлтийн болон эрчим хүчний системийн эрчим хүчний үр ашгийг дээшлүүлэх.
- 2.3. Үндэсний Кибер аюулгүй байдлын харму арга хэмжээний багийн чадавхыг нэмэгдүүлэх. Улсын бүртгэлийн мэдээллийн сангийн аюулгүй байдлыг бэхжүүлэх: (а) Үндэсний хэмжээний кибер аюулгүй байдлын яаралтай тусламжийн багийг байгуулж, ажиллуулахад дэмжлэг үзүүлэх; (б) Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын нөөц төвийг техник хангамж, мэдээллийн сан, аюулгүй байдлын лицензээр хангах замаар системийн аюулгүй байдлыг бэхжүүлэх

Бүрэлдэхүүн хэсэг 3: Дижитал эдийн засгийн хөгжлийг дэмжих

- 3.1. Төрийн албан хаагчид, иргэдийн дижитал ур чадварыг нэмэгдүүлэх: (а) төрийн болон төрийн захиргааны албан хаагчдад дижитал технологийн практик ур чадвар олгох сургалт явуулах; (б) улсын хэвшлийн дижитал ур чадварын сургалтын стратеги боловсруулж, засгийн газрын онлайн сургалтын порталыг сайжруулах; (в) холбогдох төрийн байгууллагуудын дижитал чадавхыг сайжруулахад чиглэсэн чадавхыг бэхжүүлэх дэмжлэг үзүүлэх; (г) зорилтот бүлгийн иргэдэд дижитал ур чадварын үндсэн ба шаардлагатай мэдлэгийг олгох дижитал бичиг үсгийн хөтөлбөр хэрэгжүүлэх; (д) сургалтын хөтөлбөр, агуулгыг баримтжуулах, суралцагчдад үнэлгээ өгөх, сургалтын статистик мэдээлэл гаргах, цахим гэрчилгээ олгоход зориулсан иргэдийн цахим бичиг үсгийн платформыг хөгжүүлэх.
- 3.2. Дижитал технологид суурилсан ажлын байр (3,000) бий болгох: (а) дижитал ур чадварын суурь мэдлэг олгох сургалтын хөтөлбөр боловсруулж, боловсролын байгууллагуудын сургалтын хөтөлбөрт тусгах ажлыг дэмжих; (б) мэдээлэл, харилцаа холбооны технологийн (МХХТ) чиглэлийн зорилтот оюутнуудад МХХТ-ийн мэргэжилтнүүдэд шаардлагатай дижитал ур чадвар, танин мэдэхүйн болон нийгэм-сэтгэл хөдлөлийн үндсэн ур чадвар олгох сургалт явуулах; (в) дотоодын мэдээллийн технологийн сонгогдсон компаниудад сургалтын дэмжлэг үзүүлэх зэргээр залуучуудад зориулсан ажлын байр бий болгох хөтөлбөр хэрэгжүүлэх.
- 3.3. Жижиг, дунд бизнес эрхлэгчид (ЖДБЭ) үйл ажиллагаандаа дижитал технологийн шийдлийг нэвтрүүлэхэд нь дэмжлэг үзүүлэх: (а) ЖДБЭ-дийн бизнесийн тасралтгүй ажиллагааг хангахад зориулсан дижитал шилжилтийн замын зураглалыг боловсруулах; (б) үйл ажиллагааг цахимжуулах сонирхолтой ЖДБЭ-дэд техникийн туслалцаа үзүүлэх; (в) залуучуудыг дижитал технологид суурилсан ажилд авах, ажил олгох ЖДБЭ-дэд зориулсан ажлын байранд зуучлах үйл ажиллагаа хэрэгжүүлэх; (г) ЖДБЭ-чид олноор, нийтлэг хэрэглэхэд зориулсан хэрэглээний програмуудыг зах зээлд бий болгоход дэмжлэг үзүүлэх.

Монгол Улсын Сангийн яам
АЛБАН ЕСНЫ ОРЧУУЛГА МӨН

Гарын үсэг /Signature/ *и*

2023 оны 9 сарын 10 өдөр
Улаанбаатар хот

Ministry of Finance of Mongolia
ALBANY ESEN YAM

Бүрэлдэхүүн хэсэг 4. Төслийн менежментийн дэмжлэг

Төслийн удирдлага, зохицуулалт, түүний дотор санхүүгийн удирдлага, зарцуулалт, худалдан авалт, байгаль орчин, нийгмийн эрсдэл, нөлөөллийн удирдлага, гомдол барагдуулах механизм, хяналт шинжилгээ, тайлагналт, үнэлгээ зэрэгт техникийн болон үйл ажиллагааны дэмжлэг үзүүлэх.

Бүрэлдэхүүн хэсэг 5. Болзошгүй онцгой байдлын хариу арга хэмжээ

Хүлээн зөвшөөрөхүйц хямрал, онцгой байдлын үед шаардлагатай хариу арга хэмжээг шуурхай авах.

Монгол Улсын Сангийн яам
АЛБАН ЕСНЫ ОРЧУУЛГА МӨН

Гарын үсэг /Signature/

2023 оны 01 сарын 10 өдөр
Улаанбаатар хот

Ministry of Finance of Mongolia
OFFICIAL TRANSLATION

ХУВААРЬ 2
ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖҮҮЛЭЛТ

Хэсэг I. Хэрэгжүүлэлтийн зохицуулалтууд

A. Институтийн зохион байгуулалт

1. Хүлээн авагч нь Төслийг хэрэгжүүлэх бүх хугацаанд үндэсний болон орон нутгийн түвшинд Төслийн хэрэгжилтийн бүтэц, бүрэлдэхүүн, чиг үүрэг, орон тоо, нөөцийг Ассоциацийн хүлээн зөвшөөрсөн Төслийн үйл ажиллагааны гарын авлагад тусгасан дагуу хадгалж ажиллана.
2. Дээр дурдсан зүйлээр хязгаарлахгүйгээр Хүлээн авагч нь:
 - (a) Төслийн хэрэгжилтэд хяналт тавьж, зохицуулалтыг хангах зэрэг үүрэгтэй Төслийн Удирдах хороог үргэлжлүүлэн ажиллуулна;
 - (б) Төслийн өдөр тутмын хэрэгжилтийг ерөнхийд нь хариуцах, түүний дотор Төслийн (i) жилийн ажлын төлөвлөгөө, төсөв боловсруулах, (ii) худалдан авалт, санхүүгийн удирдлага, байгаль орчны нийгмийн нөлөөлөл ба эрсдэлийн удирдлагыг хангах, (iii) хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг хийх Төсөл хэрэгжүүлэх нэгжийг үргэлжлүүлэн ажиллуулна.

B. Төслийн үйл ажиллагааны гарын авлага

1. Хүлээн авагч нь Төслийн үйл ажиллагааны гарын авлагыг бэлтгэн баталж, цаашид Төслийн үйл ажиллагааны гарын авлагад заасан зохицуулалт, журмын дагуу (гэхдээ Төслийн үйл ажиллагааны гарын авлага болон энэхүү Гэрээний заалтуудын зохицуулалт, журмын хооронд зөрчил гарсан тохиолдолд энэхүү Гэрээний заалтуудыг дагаж мөрдөнө) төслийг хэрэгжүүлэх бөгөөд Ассоциациас урьдчилан бичгээр зөвшөөрөл өгснөөс бусад тохиолдолд Төслийн үйл ажиллагааны гарын авлагын аливаа заалтад нэмэлт өөрчлөлт оруулах, хүчингүй болгох, татгалзах үйлдэл гаргаж үл болно.

C. Жилийн ажлын төлөвлөгөө, төсөв

1. Хүлээн авагч нь Төслийг хэрэгжүүлэх явцад жилийн ажлын төлөвлөгөө, төсвийг (ЖАТТ) нэгтгэн бэлтгэж санхүүгийн жил бүрийн 12-р сарын 31-ний өдрөөс хойшгүй хугацаанд (эсвэл Ассоциациас зөвшөөрсөн өөр өдөр) хүргүүлж Ассоциациас зөвшөөрөл авна. Жилийн ажлын нэгдсэн төлөвлөгөө, төсөвт дараагийн санхүүгийн жилд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж буй Төслийн бүх үйл ажиллагаа, зарлага, түүний дотор бүх зардлын санхүүжилтийн эх үүсвэрийн тодорхойлолт, энэ Хуваарийн D хэсэгт заасны дагуу авч хэрэгжүүлсэн болон хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж буй байгаль орчин, нийгэмд үзүүлэх нөлөөг удирдах арга хэмжээг багтаана.

Монгол Улсын Сангийн яам
АЛБАН ЕСНЫ ОРЧУУЛГА МОН

Гарын үсэг /Signature/

2023 оны 01 сарын 10 өдөр
Улаанбаатар хот

Ministry of Finance of Mongolia
OFFICIAL TRANSLATION

2. Хүлээн авагч нь тухайн санхүүгийн жилд Ассоциациас хүлээн зөвшөөрөгдсөн ЖАТТ-ийн дагуу Төслийн хэрэгжилтийг хангана. Хэрэв ЖАТТ болон энэхүү Гэрээний заалтуудын хооронд ямар нэгэн зөрчил гарсан тохиолдолд энэхүү Гэрээний заалтыг баримтална.
3. Хүлээн авагч нь Ассоциациас урьдчилан бичгээр зөвшөөрөл авалгүйгээр ЖАТТ-д ямар нэг өөрчлөлт оруулах, өөрчлөлт оруулахыг зөвшөөрөх ёсгүй.

D. Байгаль орчин, нийгмийн стандарт

1. Хүлээн авагч нь Байгаль орчин, нийгмийн стандартад нийцүүлэн, Ассоциацид хүлээн зөвшөөрөгдсөн байдлаар Төслийг хэрэгжүүлнэ.
2. Хүлээн авагч нь дээрх I дэх заалтаар хязгаарлахгүйгээр Байгаль орчин, нийгмийн хариуцлагын төлөвлөгөөний ("БОНХТ") дагуу Ассоциацийн хүлээн зөвшөөрөгдсөн байдлаар төслийг хэрэгжүүлнэ. Энэ зорилгоор Хүлээн авагч нь дараах үүрэг хүлээнэ:
 - (a) БОНХТ-нд заасан үйл ажиллагаа, арга хэмжээг БОНХТ-д тодорхойлсны дагуу зохих ёсоор, үр ашигтай хэрэгжүүлэх;
 - (b) БОНХТ хэрэгжүүлэх зардлуудыг даах хангалттай хэмжээний санхүүжилттэй байх;
 - (в) БОНХТ-нд тусгасан бодлого, дүрэм, журмыг сахин мөрдөж, төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхэд хангалттай тооны мэргэшсэн, туршлагатай боловсон хүчинтэй байх;
 - (г) БОНХТ-нд заасны дагуу Ассоциацитай өөрөөр бичгээр тохиролцсоноос бусад тохиолдолд БОНХТ эсвэл түүний аливаа заалтыг өөрчлөх, хүчингүй болгох, түдгэлзүүлэх, татгалзахгүй байх. БОНХТ-г шинэчилсэн тохиолдолд шинэчилсэн хувийг нэн даруй ил болгох.
3. БОНХТ болон энэхүү Гэрээний заалтуудын хооронд ямар нэгэн зөрчил гарсан тохиолдолд энэхүү Гэрээний заалтыг баримтална.
4. Хүлээн авагч нь дараах шаардлагыг хангасан байна:
 - (a) БОНХТ-нд заасан давтамжтайгаар тогтмол тайланг боловруулж мэдээлэл цуглуулах, нэгтгэх, Ассоциацид хүргүүлэхэд шаардлагатай бүхий л арга хэмжээг авна. Хэрэв Ассоциациас БОНХТ-ний биелэлтийн байдал болон түүний байгаль орчин, нийгмийн арга хамгааллын хэрэгслүүдийн талаар мэдээлэл хүссэн бол энэ тухай тусдаа тайланг даруй гаргаж өгнө. Эдгээр бүх тайланг Ассоциацид хүлээн зөвшөөрөхүйц хэлбэр, агуулгатайгаар боловсруулах бөгөөд түүний дотор (i) БОНХТ-ний хэрэгжилтийн байдал; (ii) БОНХТ-г хэрэгжүүлэхэд саад учруулсан эсвэл саад учруулахаар заналхийлсэн нөхцөл байдал (хэрэв үүссэн бол); (iii) ийм нөхцөл байдлыг

Монгол Улсын Сангийн яам
АРБАН ЕСНЫ ОРЧУУЛГА МӨН

Гарын үсэг /Signature/ *М*.....

2023 оны 09 сарын 09 өдөр
Улаанбаатар хот

Ministry of Finance of Mongolia

арилгахаар авсан эсвэл авах шаардлагатай засаж залруулах ба урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ зэргийг тусгана;

- (b) БОНХТ болон үүнтэй холбоотой байгаль орчин, нийгмийн арга хэрэгсэл, стандартад заасаны дагуу байгаль орчин, нөлөөлөлд өртсөн ард иргэд, олон нийт, ажилчдад ихээхэн сөрөг нөлөө үзүүлж байгаа, үзүүлэх магадлалтай, Төсөлтэй холбоотой эсвэл Төсөлд нөлөөлөхүйц аливаа осол, аваарын талаар Ассоциацид нэн даруй мэдэгдэнэ.
5. Хүлээн авагч нь Төслийн нөлөөлөлд өртсөн хүмүүсийн санал хүсэлт, гомдлыг хүлээн авч шийдвэрлэхэд нь дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор хялбар нэвтрэх боломжтой Гомдол барагдуулах механизмыг бий болгож, нийтэд мэдээлэх, үйлчилгээ хийх, ажиллуулах бөгөөд ийм санал гомдлыг Ассоциаци хүлээн зөвшөөрөхүйц байдлаар шийдвэрлэх эсвэл шийдвэрлэхэд туслах бүхий л шаардлагатай бөгөөд тохиромжтой арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ.
6. Хүлээн авагч нь Төслийн хүрээнд хийгдэх бүх сонгон шалгаруулалтын бичиг баримт, барилгын ажлын гэрээнд гүйцэтгэгч, туслан гүйцэтгэгч, хяналтын байгууллагын дараах үүргийг тусгана: (a) БОНХТ-ний холбогдох заалтууд, түүнд дурдсан байгаль орчин, нийгмийн хэрэгслүүдийг дагаж мөрдөх; (б) байгаль орчин, нийгэм, эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагааны эрсдэл, бэлгийн мөлжлөг, хүчирхийлэл, бэлгийн дарамт, хүүхдийн эсрэг хүчирхийллийн эрсдэлийг арилгах талаар нарийвчлан тусгасан ёс зүйн дүрмийг боловсруулж бүх ажилчдад танилцуулан гарын үсэг зуруулж мөрдүүлэх, түүнийг уг гэрээний дагуу эхлүүлсэн, хэрэгжүүлсэн бүх барилгын ажилд мөрдлөг болгоно.

Е. Болзошгүй онцгой байдлын хариу арга хэмжээ

1. Хүлээн авагч нь “Болзошгүй онцгой байдлын хариу арга хэмжээ” гэсэн Төслийн Бүрэлдэхүүн хэсэг 5-д заасан арга хэмжээг зохих ёсоор хэрэгжүүлэхийн тулд дараах нөхцөлийг бүрдүүлнэ:
- (a) Онцгой байдлын хариу арга хэмжээ хэрэгжүүлэх дэлгэрэнгүй зохицуулалтыг тусгасан гарын авлагыг (“CERC гарын авлага”) Ассоциаци хүлээн зөвшөөрөхүйц хэлбэр, агуулгатайгаар бэлтгэж, батална. Үүнд: (i) Онцгой байдлын хариу арга хэмжээг хэрэгжүүлэх, зохицуулах байгууллагын бүтэц, институтийн зохион байгуулалт; (ii) Онцгой байдлын хариу арга хэмжээний хэсэгт оруулж болох тодорхой үйл ажиллагаа, улмаар тэдгээрт шаардагдах Зөвшөөрөх зардал (“Онцгой байдлын зардал”), ийнхүү оруулахад баримтлах журам; (iii) Болзошгүй онцгой байдлын хариу арга хэмжээний хэсэгт зориулсан санхүүгийн менежментийн зохицуулалт; (iv) Болзошгүй онцгой байдлын хариу арга хэмжээний хэсэгт зориулсан худалдан авалтын арга, журам; (v) Онцгой байдлын зардлын санхүүжилтийг татан авахад шаардагдах баримт бичиг; (vi) Болзошгүй онцгой байдлын хариу арга хэмжээний хэсэгт зориулсан байгаль орчин,

Монгол Улсын Сангийн нар
АЛСАН ЕСНЫ ОРЧУУЛГА МОН

Гарын үсэг (Signature) *[Handwritten Signature]*

20 13 оны 01 сарын 10 өдөр
Улаанбаатар хот

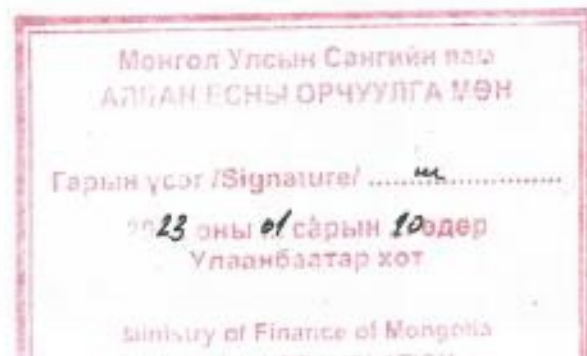
Ministry of Finance of Mongolia
ALSAAN ESCF

- нийгмийн үнэлгээ, удирдлагын зохицуулалт; (vii) Онцгой байдлын Үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний загвар зэргийг оруулсан байна;
- (б) Онцгой байдлын хариу арга хэмжээний төлөвлөгөөг Ассоциаци хүлээн зөвшөөрөхүйц хэлбэр, агуулгаар боловсруулж батална;
- (в) Болзошгүй онцгой байдлын хариу арга хэмжээний хэсгийг “CERC гарын авлага” болон Онцгой байдлын Үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний дагуу хэрэгжүүлнэ, ингэхдээ “CERC гарын авлага”, Үйл ажиллагааны төлөвлөгөө болон энэхүү Гэрээний заалтуудын хооронд зөрчил гарсан бол энэхүү Гэрээний заалтыг дагаж мөрдөнө;
- (г) Ассоциациас урьдчилан бичгээр зөвшөөрөл авалгүйгээр “CERC гарын авлага” болон Онцгой байдлын Үйл ажиллагааны төлөвлөгөөнд нэмэлт өөрчлөлт оруулах, түдгэлзүүлэх, цуцлах хүчингүй болгох, татгалзах ёсгүй.
2. Хүлээн авагч нь Онцгой байдлын хариу арга хэмжээний хэсгийг хэрэгжүүлэх явцад “CERC гарын авлага”-д заасан бүтэц, зохион байгуулалтыг хадгалж Ассоциаци хангалттай гэж үзэхүйц хэмжээний боловсон хүчин, нөөцөөр хангана.
3. Хүлээн авагч нь дараах шаардлагыг хангана
- (а) Болзошгүй онцгой байдлын хариу арга хэмжээний хэсэгт шаардлагатай байгаль орчин, нийгмийн арга хэрэгслийг “CERC гарын авлага” болон БОНХТ-д заасны дагуу болон Ассоциаци хүлээн зөвшөөрөхүйц хэлбэр, агуулгаар боловсруулж батлан нийгэд мэдээлнэ;
- (б) Болзошгүй онцгой байдлын хариу арга хэмжээний хэсгийг байгаль орчин, нийгмийн хэрэгслүүдийн дагуу болон Ассоциаци хүлээн зөвшөөрөхүйц байдлаар хэрэгжүүлнэ.
4. Болзошгүй онцгой байдлын хариу арга хэмжээний хэсэгт заасан үйл ажиллагааг зөвхөн Хүлээн зөвшөөрөхүйц хямрал, онцгой байдал үүссэний дараа хэрэгжүүлнэ.

Хэсэг II. Төслийн хяналт шинжилгээ, тайлагналт, үнэлгээ

A. Төслийн тайлан

Хүлээн авагч нь Төслийн улирлын тайлан бүрийг тухайн хуанлийн улирал дууссанаас хойш нэг сарын хугацаанд багтаан Ассоциацид ирүүлнэ.

Б. Дунд хугацааны үнэлгээ

Хүлээн авагч нь: (а) Гэрээ хүчин төгөлдөр болсноос хойш гучин зургаан (36) сарын дараах өдөр эсвэл уг өдрийн орчимд Дунд хугацааны тайлан боловсруулж Ассоциацид хүргүүлнэ. Ингэхдээ Ассоциацийн зүгээс хүссэн хэмжээгээр дэлгэрэнгүй тайлагнаж, тайлан бичсэн өдрийн өмнөх хугацаанд төслийг хэрэгжүүлэх явцад гарсан ахиц дэвшлийг баримтжуулан, энэ Хэсгийн А-д заасны дагуу гүйцэтгэсэн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний ажлын үр дүнг харгалзан, цаашид тайлангийн дараагийн үед төслийг үр ашигтай үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлж, зорилгуудаа биелүүлэхийн тулд авбал зохих арга хэмжээг тодорхойлж тайлагнана; (б) Ассоциаци уг тайланг хүлээн авснаас хойш дөчин тав (45) орчим хоногийн дараах өдөр эсвэл тэр өдөр орчимд хянаж дуусгах бөгөөд үүний дараа Дунд хугацааны тайланд өгсөн дүгнэлт, санал зөвлөмж, энэ талаарх Дэлхийн Банкны байр суурийг харгалзан Төслийг цаашид үргэлжлүүлэн үр ашигтай хэрэгжүүлэх, зорилгодоо хүрэх нөхцөлийг бүрдүүлэхэд шаардлагатай бүхий л арга хэмжээг авч ажиллана.

Хэсэг III. Санхүүжилтийн хөрөнгийн татан авалт

А. Ерөнхий зүйл

Гэрээний Ерөнхий нөхцөлийн Зүйл II-ын заалтуудаар хязгаарлахгүйгээр, Зарцуулалт болон санхүүгийн мэдээллийн захидлыг үндэслэн Хүлээн авагч нь Зөвшөөрөгдөх зардлыг хуваарилсан хэмжээгээр санхүүжүүлэх зорилгоор, хэрэв тохиромжтой бол дараах хүснэгтэд заасан “Ангилал” тус бүрд ногдох хувьд хүртэл хэмжээгээр Санхүүжилтийн хөрөнгийг татан авч болно.

Ангилал	Хуваарилагдсан санхүүжилтийн хэмжээ (ЗТЭ-ээр илэрхийлсэн)	Санхүүжүүлэх зардлын хувь (татвар орсон)
(1) Бараа бүтээгдэхүүн, ажил, зөвлөхийн бус үйлчилгээ, зөвлөх үйлчилгээ, Үйл ажиллагааны зардал, Төслийн сургалт	29,500,000	100%
(2) Онцгой байдлын зардал	0	
НИЙТ ДҮН	29,500,000	

Монгол Улсын Сангийн яам
ALBAN ECHNY ОРЧУУЛГА МОН

Гарын үсэг /Signature/*uk*.....

2023 оны 01 сарын 10 өдөр
Улаанбаатар хот

Ministry of Finance of Mongolia

Б. Татан авалтын нөхцөл; татан авалтын хугацаа

1. Дээрх А хэсгийн заалтыг үл харгалзан, дараахь тохиолдолд татан авалт хийгдэхгүй:

- (а) Гарын үсэг зурсан өдрөөс өмнө хийсэн төлбөрт татан авалт хийгүй. Гэхдээ энэ өдрөөс өмнө, буюу 2022 оны 3 дугаар сарын 31-ний өдөр эсвэл түүнээс хойших хугацаанд хийсэн төлбөрийн “Ангилал (1)”-ийн хүрээнд Зөвшөөрөгдөх зардалд зориулж нийтдээ 5,900,000 ЗТЭ-ээс хэтрэхгүй хэмжээний нийт дүнгтэй татан авалт хийж болно;
- (б) Ангилал (2)-г хамаарах Онцгой байдлын зардалд, тухайн зардалтай холбоотой дараах бүх нөхцөл хангагдаагүй тохиолдолд болон хангагдах хүртэл татан авалт хийхгүй:
 - (i) (А) Хүлээн авагч нь Онцгой гэж үзэхүйц байдал, хямрал үүссэнийг тогтоож, Ангилал (2)-г заасан санхүүжилтийн дүнг татан авах хүсэлтээ Ассоциацид хүргүүлсэн; (Б) Ассоциаци үүнтэй санал нийлж, хүсэлтийг хүлээн авч, энэ тухайгаа хүлээн авагчид мэдэгдсэн;
 - (ii) Хүлээн авагч нь Ассоциаци хүлээн зөвшөөрөхүйц хэлбэр, агуулгатай “CERC гарын авлага” болон Онцгой байдлын Үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг боловсруулж баталсан.

2. Хаалтын огноо нь 2027 оны 07 дугаар сарын 30-ны өдөр байна.

Хэсэг IV. Бусад асуудлууд

- A. Төслийн 2.1 дэх хэсгийг хэрэгжүүлэхийн тулд Хүлээн авагч нь гэрээ Хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс хойш арван хоёр (12) сарын дотор E-Mongolia портал дээрх төрийн үйлчилгээнд зориулсан дижитал үйлчилгээний стандартыг боловсруулж Ассоциацид хүлээн зөвшөөрөгдөх хэлбэр, агуулга, байдлаар нэвтрүүлэх ёстой.
- B. Хүлээн авагч нь гэрээ Хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс хойш арван найман (18) сарын дотор (эсвэл Ассоциацитай бичгээр тохиролцсон хожмын өдөр) дараах зүйлсийг хэрэгжүүлнэ. Үүнд: (а) Хүлээн авагч нь Төслийн хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлагыг Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газраас ЦХХХЯ-нд (эсвэл Ассоциацитай тохиролцсон бусад төрийн байгууллагад) шилжүүлэхээр шийдвэрлэсэн тохиолдолд Төслийг тасралтгүй үр ашигтай хэрэгжүүлэхэд чиглэсэн үйл ажиллагаа, арга хэмжээг тусгасан шилжилтийн төлөвлөгөө боловсруулж Ассоциацид хүлээн зөвшөөрөгдөхүйц хэмжээнд бэлтгэж, ирүүлнэ; (б) үүний дараа Ассоциациас хүлээн зөвшөөрсөн шилжилтийн төлөвлөгөөг Төслийн үйл ажиллагааны гарын авлагад тусгаж, уг төлөвлөгөөг Ассоциацид хүлээн зөвшөөрөгдөх байдлаар хэрэгжүүлнэ.

Монгол Улсын Сангийн яам
АЛБАН ЕСНЫ ОРЧУУЛГА МӨН

Гарын үсэг /Signature/ *MC*

2023 оны 04 сарын 10 өдөр
Улаанбаатар хот

Ministry of Finance of Mongolia

ХУВААРЬ 3
ЭРГЭН ТӨЛӨЛТИЙН ХУВААРЬ

Төлбөр хийх огноо	Зээлийн үндсэн хэсгийг эргэн төлөх дүн (хувиар илэрхийлэв)*
Жил бүрийн 3 дугаар сарын 15, 9 дүгээр сарын 15-ны өдөр:	
2027 оны 9 дүгээр сарын 15-ны өдрөөс эхлэн 2047 оны 3 дугаар сарын 15-ны өдрийг оруулан	1.65%
2047 оны 9 дүгээр сарын 15-ны өдрөөс эхлэн 2052 оны 3 дугаар сарын 15-ны өдрийг оруулан	3.40%

* хувь хэмжээ нь зээлийн үндсэн төлбөрийн хэдэн хувийг эргүүлж төлөхийг илэрхийлэх бөгөөд Ассоциациас Ерөнхий нөхцөлийн 3.05 (b) хэсэгт заасны дагуу өөрөөр зааснаас бусад тохиолдолд хэрэглэнэ.

Монгол Улсын Сангийн яам
АЛСАН ЕСНЫ ОРЧУУЛГА МӨН

Гарын үсэг /Signature/*иц*.....

2023 оны 01 сарын 10 өдөр
Улаанбаатар хот

Ministry of Finance of Mongolia
OFFICIAL TRANSLATION

ХАВСРАЛТ

НЭР ТОМЬЕОНЫ ТОДОРХОЙЛОЛТ

1. “Жилийн ажлын төлөвлөгөө, төсөв” буюу “ЖАТТ” гэсэн товчлол нь тус бүр Төслийн гэрээний Хуваарийн I.C хэсэгт дурдсан төлөвлөгөө, төсвийг илэрхийлнэ. Уг төлөвлөгөөг Банкнаас урьдчилан бичгээр авсан зөвшөөрөлтэйгөөр үе үе өөрчилж болно.
2. “Авлигатай тэмцэх удирдамж” гэж Ерөнхий нөхцөлийн Хавсралтын 5 дугаар догол мөрд заасан “ОУСБХБ-ын зээл, ОУХА-ийн зээл, буцалтгүй тусламжаар санхүүжүүлж буй төслүүдэд захиран, авлигаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх тухай заавар” (2006 оны 10-р сарын 15-ны өдөр баталж, 2011 оны 1-р сар, 2016 оны 7-р сарын 1-нд шинэчилсэн)-ыг хэлнэ.
3. “Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газар” гэж Монгол Улсын Засгийн газрын Хүлээн авагч байгууллага эсхүл түүний эрх, үүргийг залгамжилж авсан этгээдийг хэлнэ.
4. “Ангилал” гэж энэ Гэрээний 2 дугаар Хуваарийн Хэсэг III.A-ийн хүснэгтэд заасан ангиллыг хэлнэ.
5. “Болзошгүй онцгой байдлын хариу арга хэмжээний хэсэг” гэж Төслийн 5-р бүрэлдэхүүн хэсгийн хүрээнд Хүлээн зөвшөөрөгдөх хямрал, онцгой байдлын үед хэрэгжүүлэх аливаа арга хэмжээ, үйл ажиллагааг хэлнэ.
6. “CERC гарын авлага” гэж энэхүү Гэрээний 2 дугаар хавсралтын I.E хэсэгт дурдсан гарын авлагыг хэлэх бөгөөд Төслийн үйл ажиллагааны гарын авлагын салшгүй хэсэг байна. Уг гарын авлагыг Ассоциацитай харилцан тохиролцож үе үе шинэчилж болно.
7. “Нөөц дата төв” гэж төрийн байгууллагуудын үйл ажиллагааны тогтвортой байдлыг хангах, гамшгийн үед тасралтгүй ажиллагааг ханган Хүлээн авагчийн компьютержуулсан өгөгдлийг байршуулах зорилгоор 2021 онд байгуулагдсан төвийг хэлнэ.
8. “E-Mongolia портал” гэж <https://e-mongolia.mn/> веб хуудсанд (эсвэл энэ зорилгоор Хүлээн авагчийн боловсруулсан ийм веб хуудас) байршуулсан цахим үйлчилгээний порталыг хэлнэ.
9. “Хүлээн зөвшөөрөгдөх онцгой байдал, хямрал” гэдэг нь Хүлээн авагчид эдийн засаг, нийгмийн томоохон сөрөг нөлөө үзүүлсэн, эсхүл үзүүлэх магадлалтай, байгалийн эсвэл хүний үйл ажиллагаанаас үүдсэн хямрал, гамшигтай холбоотой үйл явдлыг хэлнэ.
10. “Онцгой байдлын зардал” гэж энэхүү гэрээний Хуваарь 2-ын Хэсэг I.E хэсэгт заасны дагуу “CERC гарын авлага”-д тусгасан зөвшөөрөгдөх зардлуудыг хэлэх бөгөөд Болзошгүй онцгой байдлын хариу арга хэмжээний хэсэгт шаардагдах зардлууд байна.

Монгол Улсын Сангийн яам
АЛБАН ЁСНЫ ОРЧУУЛГА МӨН

Гарын үсэг /Signature/ *uc*

20 25 оны 01 сарын 10 өдөр
Улаанбаатар хот

Ministry of Finance of Mongolia
OFFICIAL TRANSLATION

11. “Онцгой байдлын үйл ажиллагааны төлөвлөгөө” гэж Хэсэг I.E-г заасан төлөвлөгөөг хэлэх бөгөөд үүнд Хүлээн зөвшөөрөгдөх онцгой байдал, хямралын үед хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа, төсөв, хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө, хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний зохицуулалтыг нарийвчлан тусгасан байна.
12. “Байгаль орчин, нийгмийн хариуцлагын төлөвлөгөө” буюу “БОНХТ” гэж уг Төслийн 2022 оны 4 дүгээр сарын 26-ны өдөр гарын үсэг зурсан байгаль орчин, нийгмийн хариуцлагын арга хэмжээний төлөвлөгөөг хэлэх бөгөөд энэ Гэрээнд заасны дагуу үе үе нэмэлт өөрчлөлт оруулж болно. Үүнд Төслөөс байгаль орчин, нийгэмд учруулж болзошгүй эрсдэл, нөлөөллийг арилгахын тулд Хүлээн авагчийн хэрэгжүүлэх, хэрэгжүүлэхийг шаардах материаллаг арга хэмжээ, үйл ажиллагааг тодорхойлж тухайн үйл ажиллагаа, арга хэмжээг хэрэгжүүлэх хугацаа, институтийн зохион байгуулалт, боловсон хүчин, сургалт, хяналт-шинжилгээ, тайлангийн зохицуулалт, тэдгээрийн дагуу бэлтгэх байгаль орчин, нийгмийн арга хэрэгслийг багтаасан байна.
13. “Байгаль орчин, нийгмийн стандарт” буюу “БОНС” гэж: (i) “Байгаль орчин, нийгмийн стандарт 1: Байгаль орчин ба нийгмийн эрсдэл, нөлөөллийн үнэлгээ, менежмент”; (ii) Байгаль орчин, нийгмийн стандарт 2: Хөдөлмөр ба ажиллах нөхцөл; (iii) Байгаль орчин, нийгмийн стандарт 3: Нөөцийн үр ашигтай хэрэглээ ба бохирдлоос урьдчилан сэргийлэх менежмент; (iv) Байгаль орчин ба нийгмийн стандарт 4: Нийтийн эрүүл мэнд, аюулгүй байдал; (v) Байгаль орчин, нийгмийн стандарт 5: Газар чөлөөлөх, газар ашиглах, албадан нүүлгэхийг хязгаарлах; (vi) Байгаль орчин, нийгмийн стандарт 6: Биологийн төрөл зүйлийг хамгаалах, амьд байгалийн нөөцийн тогтвортой менежмент; (vii) Байгаль орчин, нийгмийн стандарт 7: Уугуул иргэд, Сахар орчмын Африкийн хоцрогдсон уламжлалт ахуйтай нутгийн уугуул иргэдийн нийгэмлэг; (viii) Байгаль орчин, нийгмийн стандарт 8: Соёлын өв; (ix) Байгаль орчин ба нийгмийн стандарт 9: Санхүүгийн зуучлагчид; (x) “Байгаль орчин, нийгмийн стандарт 10: “Сонирхогч талуудын оролцоо, мэдээллийн ил тод байдал” зэрэг Ассоциациас нийтэлж, 2018 оны 10-р сарын 1-нд хүчин төгөлдөр болсон стандартуудыг бүхэлд нь хэлнэ.
14. “Улсын бүртгэлийн ерөнхий газар” гэж Хүлээн авагчийн Улсын бүртгэлийн ерөнхий газар, эсхүл түүний эрх, үүргийг залгамжилсан этгээдийг хэлнэ.
15. “Ерөнхий нөхцөл” гэж 2018 оны 12 дугаар сарын 14-ний өдрийн (2020 оны 8 дугаар сарын 1, 2021 оны 4 дүгээр сарын 1, 2022 оны 1-р сарын 1-ний өдөр тус тус шинэчлэн найруулсан) “ОУСБХБ-ны санхүүжилт болон хөрөнгө оруулалтын төслийн санхүүжилтэд зориулсан Олон улсын хөгжлийн ассоциацийн ерөнхий нөхцөл”-ийг хэлнэ.
16. “ЦХХХЯ” гэж Хүлээн авагчийн Цахим хөгжил, харилцаа холбооны яам буюу түүний эрх, үүргийг залгамжилж авсан этгээдийг хэлнэ.
17. “Үндэсний дата төв” гэж үндэсний компьютержсон өгөгдлийг байршуулах зорилгоор 2009 онд байгуулагдсан Хүлээн авагчийн дата төвийг хэлнэ.
18. “Үйл ажиллагааны зардал” гэж Төслийн үйл ажиллагааны өдөр тутмын зохицуулалт, удирдлага, хяналтын үйл ажиллагаанд шаардагдах үндэслэл бүхий зардлыг хэлэх бөгөөд үүнд тээврийн хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж, байгууламжийн түрээсийн болон/эсвэл урсгал засвар, засвар үйлчилгээ, оффис байр, түлш, албан хэрэгсэл, цахилгаан хэрэгсэл, хэрэглээний материал, харилцаа холбооны зардал (шуудан, утас, интернэтийн зардал), унаа, орчуулга, хэвлэх, хуулбарлах зардал,

МОНГОЛ УЛСЫН САЛГИЙН ЯАМ
АЛБАН ЕСНЫ ОРЧУУЛГА МС

Гарын үсэг /Signature/

2023 оны 01 сарын 10 өдөр
Улаанбаатар хот

Ministry of Finance of Mongolia
OFFICIAL TRANSLATION

- банкны үйлчилгээний төлбөр, хэвлэл, сурталчилгааны зардал, даатгал, Төсөлтэй холбоотой хурлын зардал, Төсөлтэй холбоотой томилолт, амьжиргааны болон зочид буудлын зардал, гэрээт туслах ажилтан, Төсөлтэй шууд холбоотой захиргааны бусад зардал орно. Харин Хүлээн авагчийн төрийн албан хаагчийн цалин, урамшуулал, шагнал, мөнгөн олговор, тэдгээртэй адилтгах төлбөр орохгүй.
19. “Худалдан авах ажиллагааны журам” гэж Ерөнхий нөхцөлийн Хавсралтын 84-р догол мөрд заасан зорилгоор 2020 оны 11 дүгээр сард баталсан “Дэлхийн Банкны хөрөнгө оруулалтын төслийн санхүүжилт зээлдэгчдэд зориулсан Худалдан авах ажиллагааны журам”-ыг хэлнэ.
 20. “Төсөл хэрэгжүүлэх нэгж” гэж Санхүүгийн гэрээний 2-р хавсралтын I.A.2(b)-д дурдсанчлан Засгийн газрын хэрэг эрхлэх газар (эсвэл Ассоциатитай тохиролцсон өөр төрийн байгууллага)-аас үүсгэн байгуулсан, цаашид ажиллуулах алба, түүний эрх, үүргийг шилжүүлж авсан этгээдийг хэлнэ.
 21. “Төслийн үйл ажиллагааны гарын авлага” гэдэг нь Төсөл хэрэгжүүлэгч байгууллагаар батлуулж, төсөл хэрэгжүүлэх явцад шинэчилж байх гарын авлагыг хэлэх бөгөөд дараах агуулгатай байна: (А) дараах чиглэлийн нарийвчилсан зохицуулалт, журмууд: (а) Төслийн институтийн зохицуулалт, өдөр тутмын хэрэгжилт; (б) зарцуулалт, санхүүгийн менежмент; (в) худалдан авах ажиллагаа; (г) байгаль орчин, нийгмийн нөлөөллийг зохицуулах арга хэмжээ; (д) хяналт шинжилгээ, үнэлгээ, тайлан, мэдээлэл харилцаа; (е) ёс зүйн үйл ажиллагааны төлөвлөгөө; (ж) төрийн эрх бүхий байгууллагын өөрчлөлтөд зориулсан шилжилтийн зохицуулалт; (з) Төсөлд шаардагдах захиргаа, санхүү, техникийн болон зохион байгуулалтын зохицуулалт, дүрэм журмууд; (Б) “CERC гарын авлага”; өмнө дурдсанчлан уг гарын авлагыг Банкнаас урьдчилан бичгээр зөвшөөрөл авсны үндсэн дээр үе үе шинэчилж болно; мөн энэхүү нэр томъёонд гарын авлагад хавсаргасан хуваариуд багтана.
 22. “Төслийг удирдах хороо” гэж энэхүү Гэрээний Хуваарь 2-ын Хэсэг I.A.2.(а)-д заасан ЗГХЭГ-аас (эсвэл Ассоциатитай тохиролцсон өөр төрийн байгууллага) байгуулж цаашид ажиллуулах хороог эсвэл түүний эрх, үүргийг залгамжилж авсан этгээдийг хэлнэ.
 23. “Гарын үсэг зурсан өдөр” гэж Хүлээн авагч болон Ассоциацийн зүгээс энэхүү Гэрээнд гарын үсэг зурсан хоёр огнооны сүүлийн огноог хэлнэ. Энэ тодорхойлолт нь Ерөнхий нөхцөлд “Санхүүжилтийн хэлэлцээрийн огноо, өдөр” гэж заасан бүх агуулгад хамаарна.
 24. “Сургалт” гэж Төслийн хүрээнд явагдах сургалтын үйл ажиллагаа, семинар, танилцах аялалд хамрагдсан боловсон хүчнийг оролцуулахад шаардагдах бараа, үйлчилгээний үндэслэл бүхий зардлыг хэлэх бөгөөд үүнд танилцах аялал, семинар, сургалтад оролцогчийн замын зардал, амьжиргааны зардал, сургагч багшийн үйлчилгээ авахтай холбоотой зардал, сургалт, семинарын байр талбайн түрээс, сургалтын материал бэлтгэх, олшруулах зардал, сургалт семинар, танилцах аялалд бэлтгэх, хэрэгжүүлэхтэй шууд холбоотой бусад зардал орно. Харин зөвлөхийн хөлс, Хүлээн авагч талын төрийн албан хаагчдын цалин, урамшуулал, шагнал, мөнгөн олговор буюу тэдгээртэй адилтгах төлбөр орохгүй болно.

Монгол Улсын Сангийн яам
АН ЁСНЫ ОРЧУУЛГА МӨН

Гарын үсэг /Signature/

23 оны 01 сарын 10 өдөр
Улаанбаатар хот

Ministry of Finance of Mongolia
OFFICIAL TRANSLATION

**МОНГОЛ УЛС, ДЭЛХИЙН БАНКНЫ ОЛОН УЛСЫН ХӨГЖЛИЙН АССОЦИАЦИТАЙ
БАЙГУУЛСАН "УХААЛАГ ЗАСАГ II ТӨСӨЛ"-ИЙН ЗЭЭЛИЙН ХЭЛЭЛЦЭЭРИЙГ
СОЁРХОН БАТЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСЛИЙГ УЛСЫН ИХ ХУРЛААР
ХЭЛЭЛЦҮҮЛЭХ АЖЛЫН ХЭСЭГ**

Н.Учрал	Цахим хөгжил, харилцаа холбооны сайд	99115934
Б.Батцэцэг	Цахим хөгжил, харилцаа холбооны яамны Төрийн захиргаа, удирдлагын газрын дарга	99009899
Ш.Мөнхцэрэн	Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын Салбарын удирдлага, зохицуулалтын газрын дарга	99028127
Ж.Тамир	Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын Мэдээллийн технологийн хэлтсийн дарга	99117296
Б.Сүх-Очир	Сангийн яамны Санхүүгийн бодлогын газрын дарга	99011664
Б.Билэгдэмбэрэл	Цахим хөгжил, харилцаа холбооны яамны Цахим хөгжлийн бодлогын хэрэгжилтийг зохицуулах газрын дарга	88007377
Э.Насанбат	Цахим хөгжил, харилцаа холбооны яамны Кибер аюулгүй байдлын бодлогын хэрэгжилтийг зохицуулах газрын дарга	
Б.Одонтуяа	Сангийн яамны Санхүүгийн бодлогын газрын Өрийн удирдлагын хэлтсийн дарга	91918565